

18^e Nieuwsbrief – Januari 2006

Stichting Meensel-Kiezegem '44

In dit nummer:

*Nocturne Landen • 7^e Herfsttocht Globetrotters • Concert in Drogen • Oorlog in Tielt-Winge
• Herdenking De Tollenaere • Scholenwerking • Lege Graven van Meensel-Kiezegem • In
Memoriam Anne Marie Pastyens • Cd Oorlogslieiden • Globetrotters Wandeling Februari •
Toeristische Gids Rik Cuppens • Leuven-Buchenwald • 9^e Herdeningsreis Neuengamme*

www.meensel-kiezegem44.be

Afscheid van het jaar 2005

Het werd me een echt “boerenjaar” zoals men pleegt te zeggen. Het nieuwe jaar 2005 had zich voor de Stichting aangekondigd met een agenda boordevol toekomstplannen, afspraken, museumbezoeken... Het leek onmogelijk te worden om dit alles uit te voeren. Iedereen neemt al eens te veel hooi op zijn vork. Dat vergde extra energie. Vooral naar aanleiding van de 60-jarige herdenking van de bevrijding werd er speciale aandacht opgeëist. Ook door mensen en groeperingen die niet zo direct met Wereldoorlog II te maken hadden. Laat ons ze voor een keer “de weldadige effecten” noemen, die het geïnteresseerd zijn laten beleven. Het opvolgen van de meest verrassende gegevens over de Duitse herbelevingsmomenten, van hun bevrijding in 1945, van wat Bremen ons te vertellen had over onze mensen, maakt dat we versteld staan van verbazing over wat we anno 2005 nog mochten vernemen over het toenmalige leven in en op de werkkampen.

De solidaire gevoelens, die we mochten beleven tijdens de massabijeenkomsten te Neuengamme, met die duizenden uit zowat 28 verschillende landen, waaronder de laatste getuigen, hebben ons letterlijk overstelpt. Daar werd je koud van.

Ik herinner me nog de momenten van onvoorstelbare stilte ondanks de massa. Je kon de aandacht snijden. De flapperende vaandels klonken als zweepslagen aan de jongere generatie. Je zag ouderen met ontgoochelende blikken wanneer zij zich de beelden over de wreedheden weer voor ogen zagen, denkend aan de kameraden die ze hier hadden achtergelaten. Denkend aan het onnoemelijke leed dat ook vandaag nog gepleegd wordt. Oude wonden dus. Een verre echo weerklinkt langs de kale gevels terug, onheilspellend zelfs. Verdachte gedachten die opwellen...

Om maar te zeggen wat oorlog betekent: uitbuiting, vernedering, aftakeling van de beschaving, menselijke waanzin, de destructieve neigingen van onze soort in het kwadraat. De littekens van onze cultuur? Wie kan niet tegen oorlog zijn?

In Neuengamme hoorden we andermaal “Nooit meer oorlog”. Wanneer gaan we dit bevestigd zien. Aangrijpend op dat cruciale moment was wel de schreeuwerige vrouwenstem die boven de menigte uit steeg. Een spontane “Vergeef ons onze schuld” herhaaldelijk en kreunend uitgeroepen. Boven alles uitstijgend. Dit zei mij meer dan al de toespraken die we te horen kregen.

Op deze uitzonderlijke plechtigheden en unieke herdenkingsmomenten van de bevrijding der kampen was er zo weinig te horen over het Internationale Strafhof zoals het ook vandaag bestaat. Het valt te betreuren dat het Internationaal Strafhof en de rechtbanken zo weinig bevoegdheid krijgen. Het wordt hopelijk een kwestie van tijd vooraleer alle landen meedoen. Amerika blijft hiervoor nog altijd immuun en zal wellicht nooit meedoen.

Meedoen, dat deden we met z'n allen in Neuengamme. Nadat we de afgesproken minuut stilte op ons lieten afkomen, kwam er een massale verademing met de individuele rode-rozen-hulde. Iedere deelnemer kreeg een rode roos ter hand gesteld. Hiermede werden de blootgelegde resten van de oorspronkelijke strafbunker bedolven onder massa's rozen. Een strakke valtijdheersende wind nam zuchtend de boodschap van mythische aantrekkingskracht mee in een zonovergoten en overweldigend universum. De komende tijd zal het gebeuren nog menig persoon blijven verbazen en ontroeren. Dingen die we nooit kunnen vergeten.

In de officiële toespraken werd onze talrijke aanwezigheid en die van de Stichting bevestigd en werd in het informatiepakket opgenomen.

Daar ligt dan ook het oorzakelijke begin van de interesses die de Duitse media ter zake tot bij ons hebben gebracht in de persoon van Katinka Schröder en haar cameraman. Naar aanleiding van de herdenking begin augustus hier ter plekke hebben zij opnamen gemaakt voor een documentaire voor radio- en Tv-reportage onder de veelzeggende titel “De lege graven van Meensel – Kiezegem”. Wij hebben kennis gekregen van een eerste montage. Wanneer we in een van de volgende nieuwsbrieven meer zullen kunnen vrijgeven over dit gewaardeerd project zal 2006 al een stukje sleet hebben.

Vandaar onze beste wensen voor het nieuwe jaar, vrolijke eindejaarsfeesten en alle succes in al wat je doet en dit bij een uitstekende gezondheid.

Guido Hendrickx
Voorzitter

Persons of the Year 2005

Met het jaareinde nam de personencultus extreme vormen aan. Toonaangevende mediakanalen, dagen weekbladen wedijveren met radio en Tv. De spanning werd kunstmatig gecompenseerd bij gebrek aan kwaliteit. Men zoekt "The good samaritans" terwijl er met miljardendollars en Euro's gesmeten wordt. Alleen de caritatieve organisaties blijven op hun honger zitten. Er ging geen dag voorbij of er lag een bedelbrief in de postbox. Gulle schenkers gezocht met sterk aangesproken feitenmateriaal. Daartegenover staat de nieuwe Van Daele waarin veelzeggende omschrijvingen ontbreken als daar zijn: "spontane fiscale regularisatie, eenmalige bevrijdende aangifte, geleide witwasoperaties, tegenstelbare controles,..."

Dat alles stemt de doorsnee Belg pessimistisch tegenover de toekomst. Het wriemelt van vragen als: "Wie heeft wie een loer gedraaid". Om niet onbeleefd te stellen: zijn we niet massaal bedrogen? Is dit niet het oorzakelijk verband van de heersende onvrede die de enquêtes beïnvloedt?

En toch zijn we met spanning op zoek geweest naar de beste Belg, de grootste sportman, de populairste politicus, de mooiste Miss België. En deels morde het volk, zij die ongelijk kregen. Ondertussen worstelen enkele duizenden armoezaaiers met huizenhoge energieprijzen en onbetaalde rekeningen. Dat alles heeft niks te maken in vergelijking met wat Kasjmir beleeft. De slachtoffers van de aardbeving geraken niet klaar voor de winter Hulporganisaties zitten op de bodem van hun mogelijkheden. Eindelijk gaat België z'n best doen met HOOP de samenwerking tussen één en VTM die ons heeft doen bezinnen.

- 3 tot 3,5 miljoen mensen zijn dakloos
- 10000 kinderen zullen straks en de komende weken omkomen
- 120000 getroffen hebben nog geen hulp gekregen
- 420000 tenten zijn beschikbaar 42000 tenten zijn slechts wintervast en bieden bescherming
- 38 miljoen Euro is nog nodig voor het meest noodzakelijke

En wij dan maar aansluiting trachten te vinden met onze eindejaarsdrukte, onze reuzekerstbomen, slingers, lampjes en het vuurwerk.

De Stichting wenst U alvast een prettige jaarwisseling met weinig cadeaustress, want wij durven stellen, 2005 kunnen wij op vele vlakken met en positief gevoel afsluiten. De Stichting heeft mooi werk geleverd aldus de berichten uit Duitsland.

Wij hopen dat U behoort bij de groep van 7% van de bevolking die voor 2006 een vredig jaar verwachten. Luttele, maar toch goede hoop. Vandaar toch nog onze hernieuwde wens. Gelukkig Nieuwjaar.

Guido Hendrickx, Voorzitter

Nocturne in het cultuurcentrum Rufferdinge te Landen - 5 Oktober 2005

Projectie van de film Meensel-Kiezegem, een productie uit 1997 van de gelijknamige filmgroep. De film bracht ons getuigenissen en waargebeurde feiten uit het oorlogsverleden van dit dorp. De inleiding en nabespreking van de film werd verzorgd door Guido Hendrickx, eertijds voorzitter van de filmgroep Meensel-Kiezegem die verantwoordelijk was voor de realisatie van de film. De heer Hendrickx is actueel voorzitter van de stichting M.K. '44 (of Meensel-Kiezegem 1944) die ongeveer een decennium

geleden werd opgericht. De genoemde stichting richt jaarlijks een herdenkingsreis in naar de voormalige concentratiekampen en andere belangrijke bezienswaardigheden omtrent de Tweede Wereldoorlog. Met de oprichting van het vredesmuseum 'te Huize Hageland', in het jaar 2000, willen zij de jongeren een beeld geven van de gebeurtenissen en gruwelijkheden tijdens de Tweede Wereldoorlog, vooral rond de gewelddadige gebeurtenissen in Meensel-Kiezegem.

Georges Wemans, Ondervoorzitter Geschied- en Heemkundige Kring.

7de Herfsttocht van de Globetrotters in Meensel-Kiezegeem – 13 Oktober 2005

Voor de derde maal op rij werd deze wandeling vanuit het ontmoetingscentrum te Meensel-Kiezegeem georganiseerd . De Hagelandse Globetrotters verzorgden weer een schitterende wandeling en op onze tentoonstelling ter plaatse kregen we deze maal de hele dag bezoek. Er was geen enkel moment op die hele 13de oktober dat we geen belangstellende gasten hadden. Fons Craeninckx, Guido Hendrickx, René Cauwbergs , Oktaaf Duerinckx en een zieke Evrard van Goidsenhoven stonden de ganse dag de mensen te woord. Onze bezoekers werden dan ook aangemaand het informatiecentrum van de N.C.P.G.R.afdeling Meensel-Kiezegeem op de eerste verdieping te gaan bezoeken, wat de meesten dan ook deden.

De Hagelandse Globetrotters gaan nu enkele Herfsttochten van in een andere plaats uitbouwen. De "Stichting M-K'44" hoopt echter zo spoedig mogelijk hen weer te gast te hebben in Meensel-Kiezegeem.

Hier is een filosofische nabeschuiving van de voorzitter van "M-K'44" wel aangewezen:

De tentoonstelling die werd opgebouwd naar aanleiding van de Globetrotterswandeling begin oktober mocht heel wat bezoekers ontvangen. Wandelaars maakten van deze aangeboden rustpauze dankbaar gebruik om een inzicht te krijgen in onze werking en doelstellingen en vooral het vrijwilligerswerk dat hieromtrent geleverd wordt, door de leden van de Stichting Meensel-Kiezegeem '44. Uit deze gesprekken konden we opmaken dat de visie van sommige gesprekspartners het overwegen waard was in zekere zin wanneer het ging over het hedendaags genot, het genieten zelf in de breedste zin van het woord. Het gaat immers in onze tijd niet langer om een redelijk leven dat bulkt van veiligheid en vreedzaamheid, maar om een streven naar leven dat lustvol is en productief, sensueel en sensationeel. De uitersten in de vergrotende trap. Economisch gezien draait ons leven om een drietal begeertes. Vanouds herkend als rijkdom, genot en roem en dan nog zo hartstochtelijk mogelijk beleefd, tot op het bot. "De citroen uitpersen". heet dat.

De nieuwe mens lijkt een lopende fabriek van adrenaline, endorfine en orgasmentoestanden. Daarom doen we alles voor genot ten koste van wat dan ook. De enige mogelijkheid is zoveel als mogelijk te beleven:

- o Door het meest sublieme vergezicht en imponerend beeld uit de Pyreneeën te zoeken en vast te leggen voor het nageslacht.*
- o Door de meest exotische toestanden op 'n Samoa-eiland met of zonder de plaatselijke schoonheden in kaart te brengen.*
- o Door een weekje Kreta als snoepreisje aan je vrienden door te mailen als een noodzakelijke verpozing midden alle drukte.*
- o Door de Provence als tweede thuisbasis te kiezen omdat filosoferen over het leven aldaar een gemakkelijke opdracht lijkt.*

Kortom, als tegenhanger van dit alles werden sommigen erg getroffen door de schoonheid en de gelukzalige sfeer die er uitging van rust en de kalmte die hier te velde werd ervaren. Anderen werden dan weer getroffen door de boodschap

die de informatieborden van de tentoonstelling wilden doorgeven en kwamen tot het besef dat het nodig bleef, te blijven praten over het "Nooit vergeten". Vooral verbaasd over hetgeen onverdoezeld mag en kan gepubliceerd worden: Het verwerken van het verhaal over de razzia's van augustus '44 en het bezoek aan de verschillende locaties op de diverse wandel- routes, het doornemen van diverse informatieborden aangaande de oorlogsgebeurtenissen ter plekke, bleek voor sommige zwaarder dan de sportieve inspanningen die ze moesten leveren.

De weergoden maakten er een uitzonderlijke dag van, die de 60 jarige herdenkingen van de kampen, nog lang in het geheugen zal laten nazinderen. Onnodig te zeggen dat wij met dankbare gevoelens terugdenken aan de honderden die wij mochten begroeten op de tentoonstelling en het bestuur van de Globetrotters en aan de creatieve medewerkers van de Stichting die de opstelling deden.

Het verdiende andermaal een pluim!

Men zegge het voort.

Guido Hendrickx

Voorzitter

Prachtig Concert in Drongen – 6 november 2005

In het Cultureel Centrum van Drongen woonden op 6 november wij een ontroerend hoogstaand concert bij. De speciaal gecomponeerde muziek van Filip Martens op de gedichten van Ina Stabergh over Neuengamme, de voordracht van andere gedichten over Meensel-Kiezegem en de gebeurtenissen van 1944, de sublieme stem van Hilde Coppé en een 40-koppig perfect koor "Canta Ludens" kluisterden de volle zaal aan hun stoel en fascineerden de toeschouwers in die mate dat men in alle stilte bleef luisteren tot aan het slot. Pas na ettelijke seconden bij het einde barstte een ovatie los. De ontroering was enorm en het enthousiasme van de luisteraars, waarvan velen voor de eerste maal onze geschiedenis hoorden, voor dergelijk project deed bij ons het idee ontstaan: dat moeten wij ook kunnen brengen in onze gemeente. Componist Dirigent Filip Martens was aanstonds bereid. De nodige stappen werden gezet en schepen van cultuur Chris Desaeve-Cleuren deed de dag na het concert al het nodige zodat een middagvertoning kon gerealiseerd worden.

Noteer alvast: op zondag 12 november 2006 om 11 uur in "De Maere" een subliem niet-te-missen concert

Een reactie van één van de Oost-Vlaamse toehoorders willen we toch even weergeven:

De uitvoering van gisteren 'Ik kwam terug' in de Campagne te Drongen heeft op mij een bijzondere indruk nagelaten en is nog blijven nazinderen. Artistiek van zeer hoog niveau, uitzonderlijk goed gekozen combinatie, uitstekende timing! Poëzie, ontroerend maar toch hoopvol, muzikaal omweven door eigentijdse maar toch zeer toegankelijke composities. Koorzang, innig beleefd en een gouden sopraan als soliste, deskundig geleid ... en dit alles met eigen Vlaamse mensen!

Dat kan en mag niet bij een eenmalig optreden blijven. Dit programma moet bomvolle zalen trekken in Vlaanderen. Men zegge het voort!

Nogmaals dankbare groeten en een staande ovatie voor alle uitvoerders.

Vincent Ongenaet

Nieuw Boek: Oorlog in Tielt-Winge

Tijdens de 11-novemberherdenking te Houwaart werd het interessante werk "Oorlog in Tielt-Winge" voorgesteld. naast de toespraken van burgemeester Rudi Beeken, schepen van toerisme Eric Loddewijckx en gemeentesecretaris en algemeen coördinator René De Keyzer, luisterde het Sint-Mattheuskoor van Meensel deze plechtigheid op met enkele liederen uit het boek. Van in de 19de eeuw brachten zij "De Platbroek" (een ludiek verhaal van loteling Tist die wist waar een versterkte plaat op zijn lichaam moest aangebracht worden) en uit de oorlog 14-18 zongen zij van "Den ijzerendraad" (over het sluiten van de grens met Holland door een afspanning onder stroom van de hele noordkant van ons land). Ook uit de tweede wereldoorlog staat er het lied "Vliegende Bommen" van Isidoor Bruers in, waarvan het koor enkele liederen op het repertorium heeft.

De "Stichting Meensel-Kiezegem'44" bezorgde meter van ons beeld en schepen van cultuur Chris Desaeve het mooie boek "Zeitspuren", dat ter gelegenheid van de 60ste herdenking van Neuengamme werd uitgegeven. Voorzitter Guido Hendrickx verwoordde de dank van de Stichting voor haar sympathie en steun voor de vele acties die gerealiseerd worden. (Later zal ook onze peter van het Hagelands Vredesmuseum, Eddy Merckx, dit werk ontvangen, alsook de peter van het beeld, Alfred Vansina)

Het boek "Oorlog in Tielt-Winge" is een aanrader: prachtig geïllustreerd met vele onuitgegeven en exclusieve foto's en plannen, korte verhalen, boeiend verteld en een lay-out om "U" tegen te zeggen. Dit werk is te verkrijgen bij het gemeentebestuur en kost slechts 20 euro.

Een gelijkaardig werk is te bekijken op onze website www.meensel-kiezegem44.be

Herdenking Pierre De Tollenaere.

Een afvaardiging van de "Stichting Meensel-Kiezegem '44" was weer eens aanwezig op de jaarlijkse herdenking van Pierre De Tollenaere te Anderlecht op zaterdag 10 december.

Pierre de Tollenaere werd opgepakt omdat hij bij de Weerstand was. In Neuengamme moest hij werken voor de firma Jastran. Op 5 december 1944 werd hij beschuldigd van sabotage. Waarschijnlijk had hij de productienorm niet gehaald. Op 6 december om 13 uur werden de kampgevangenen naar de appélplaats gestuurd en stonden op vijf rijen. Na het appél werd de galg opgesteld. Tollenaere werd door twee blokoversten naar de galg gebracht. Zijn handen waren met handboeien op zijn rug vastgemaakt. De wachtoverste SS-Obersturmführer Thumann, las het doodsvonnis voor: "In naam van de Reichsführer SS, Heinrich Himmler, wordt de Belg Tollenaere tot ophanging veroordeeld en wordt dit doodsvonnis uitgevoerd."

Tollenaere werd op het verhoog geplaatst, de boeien afgedaan en dan riep hij luid: "Lang leve de Belgische Weerstandsbeweging". De lus werd dan door twee gevangenen om zijn hals gelegd en het verhoog werd omvergeduwd.

De gevangen advocaat René Blicck maakte er een gedicht voor de echtgenote van de vermoorde over. (in een latere editie brengen we daar een vertaling van). Later kwam deze dichter-advocaat, na 49 maanden gevangenschap om in Lübeckerbucht samen met 7397 andere drenkelingen. Een andere gevangene, Ernst Gaillard uit Cambrai, bezorgde na zijn bevrijding dit geschrift aan de vrouw van Pierre de Tollenaere en aan René Bliccks' vrouw Lucienne Bouffieux als een testament van deze slachtoffers.

Voor 10 tot 14-jarigen

Met enkele klassen uit de gemeente werden de vragenlijsten van het museum verder uitgetest. Op 8 november kwamen de leerlingen van de hoogste klassen van de Vrije basisschool van Tielt en op 10 november twee klassen van de Vrije basisschool van St Joris-Winge. In groepjes van 3 à 4 werden de vragen, na een rondleiding, opgelost. Deze werkwijze sloeg aan en het praten met mekaar en zoeken naar oplossingen deed de belangstelling van deze jongeren nog stijgen. Boeiend was ook dat er leerlingen bij waren die verwant zijn met de slachtoffers uit Meensel-Kiezegem en daar ook al heel wat over te vertellen hadden. De resultaten worden ons kortelings bezorgd en dan kan het besproken worden met leraars Valère Van Gramberen en Steven Duyver. Binnen enkele maanden zal dan de definitieve versie worden voorgesteld. Eerst is er nog een test met leerlingen uit Leuven onder leiding van Steven Duyver en dan wordt via Klasse de werkwijze bekendgemaakt aan het onderwijzend personeel.

Ook zijn er reeds oudere tieners en volwassenen die gebruik maakten van deze vragenlijsten en suggereerden om dergelijk aangepast programma uit te werken voor deze bezoekers.

De Lege Graven van Meensel-Kiezegem.

De Duitse Journaliste Katinka Schröder liet weten dat naast het vele andere werk voor radio en televisie de film over Meensel-Kiezegem ver gevorderd is. Er werden reeds vertoningen van enkele proefopnames gehouden in Bremen. De belangstelling voor dit project is groot en de commentaren waren lovend. Nu is de eerste "ruwe" versie af. Ze stuurde die op dvd met het verzoek nog wat commentaar door te sturen om een definitieve versie te maken. De reportage duurt zowat 1uur 20' en zal vermoedelijk tegen het voorjaar helemaal af zijn. Het is inderdaad een huzarenstuk van vijf dagen opnamen een reportage te maken die klaar is om op de tv-zenders te worden vertoond. (op onze website zetten we ook de publicaties uit de Duitse kranten, die professor Gaebelein ons regelmatig bezorgt.)

Ter gelegener tijd zullen we aan de geïnteresseerden "De lege graven van Meensel-Kiezegem" ook in première vertonen.

(Cameraman Hans Jürgen Hellweg ontwierp een passende affiche die wij op de laatste pagina van deze nieuwsbrief plaatsten.)

Dolf Hitler ...geboren kunstenaar?

Dat Adolf Hitler enig schrijverstalent bezat wisten we reeds. "Mein Kampf" is voor vele aanhangers een begeisterende gids geweest. Sommige omstandigheden uit zijn beleid in de jaren dertig kregen als aanwijzing: reeds aangehaald en bevestigd in zijn boek "Mein Kampf ". De handleiding der Nazi's. De bijbel der aanstaande beulen.

In sommige redevoeringen heeft hij "Mein Kampf" aangehaald en hiernaar verwezen. Wat niet heel erg bekend was over Hitler, was het feit dat hij ook als schilder aantrad. Nog vrij recent is een aquarel van zijn hand als nazi-leider verkocht op de kunstveiling van Cornwall, in het zuidwesten van Groot-Britannië. Een privé-verzamelaar had hier 5.200 Britse pond opzij zitten voor de aankoop. In onze euro beduidt dat zowat 7600 Eu of afgehamerd voor 306.583,25FR van toen.

Het gaat in dit geval om een velletje van 15 op 17cm, de aquarel van het jaar 1924!! Het maakte deel uit van Hitlers schetsenboek en het stelt een postbode voor. De postbode van toen, de ideale boodschapper! "Gij zult mijn bode zijn!" moet hij gedacht hebben. Wie zei ook weer "Volmaakte illusie is volmaakte kunst"? Wij kunnen op dit ogenblik slechts veronderstellen dat Hitler toen reeds zijn gedachten vrije loop liet en er zich op wilde concentreren: hoe de gedachtengang van "de nieuwe orde" en de nazistische boodschap aan de man brengen. De post en de postbode zouden een belangrijke schakel worden in het efficiënte distributiesysteem. Later zal blijken dat het ook, dankzij de commercialisering van de radio een enorme stap vooruit was, om de uiterste landhoek van Duitsland en ook daar buiten te bereiken. Het fenomeen radio stond in de kinderschoenen. De belangstelling hieromtrent was bewonderenswaardig en ondertussen sijpelde de boodschap die de nieuwe Führer ongehinderd kon uitbazunen in de miljoenen hoofden door.

Geen betere hersenspoeling kon men zich indenken. De speciale gave van en voor tekenen heeft hij wel bewezen: vooral in het uittekenen en het verleggen van landgrenzen en het opruimen van ganse bevolkingsgroepen waren hem niet vreemd. Dat zal althans de geschiedenis bewijzen vanaf de jaren na 1933.

Was die man maar blijven aquarellen produceren.... en had hij maar mannekes blijven tekenen, de wereld zou er vandaag misschien anders uitgezien hebben.

Guido Hendrickx

In memoriam Anne Marie Pasteys

Vrij onverwacht werd ons het plotse overlijden van Annemie gemeld. Geen mens kan op deze ogenblikken normaal blijven denken. Met afschuw verachten we het schandelijk verloop van haar levenslot. Te jong ons ontnomen, de zo nodige vrouwenhand in het gezin Schrevens-Pasteys te Lubbeek.

Wij mochten haar, als de bezielende echtgenote van Hugo en het graaggeziene hulpje van het ouderlijke gezin Pasteys-Ver Berne te Meensel, leren kennen tijdens onze zevende Neuengammereis in 2004, waaruit vooral is gebleken dat we haar nieuwsgierige geest in gang mochten helpen. Ook haar grootvader kende in het vervloekte oord van Neuengamme zijn laatste rustplaats. Wie? Wat? Wanneer? Waarom? En hoe? Alsmaar vragen over deze vernederende toestanden..

De Stichting is meteen een enthousiasteling armer geworden met de dood van Annemie. Fijnzinnigheid stond dik aangekleurd in haar woordenboek.

Als voorvechtster van haar moedige ideeën was zij als jonge dame bereid als medereizigster op de crematoriumvloer te Neuengamme het laatste dodenappél te houden (zie foto). Een jeugdig kroontje op het werk van de Stichting waarin zij geloofde. Tevens beduidde dit het veruiterlijken van haar protest tegen het wereldwijd geweld.

Per slot van rekening kan je zulke mensen niet missen.

En toch ... er volgen de gedwongen en ondoorgrondelijke wegen voor haar, waarin verdriet en dankbaarheid onverbiddeijk samengaan, voor wie achter bleef.

Wij bieden de achtbare familie namens de Stichting andermaal onze welgemeende deelneming aan bij dit onherstelbaar verlies. (G.H.)

De hernieuwde herdenking van de holocaust

De zestigjarige herdenking van het oorlogseinde van Wereldoorlog II heeft de jongere generaties sterk aangesproken en als resultaat van de internationale ontmoeting der wereldfiguren en wereldheersers van het ogenblik in Auschwitz op 27 januari 2005, zal er in de toekomst elk jaar een herdenking plaats hebben. De Verenigde Naties roept 27 januari uit tot de officiële herdenkingsdag voor de slachtoffers van de holocaust.

Dat gebeurt met de volle steun van de Heilige Stoel uit Rome, nieuw dus. De kerk heeft zich in het verleden niet altijd zo enthousiast opgesteld. Voor verschillende landen is deze beslissing een kroon op hun voorafgaande werk. Duitsland, Italië en het Verenigd Koninkrijk herdachten al jaren op 27 januari de bewuste dag in 1945 van de Holocaust. Toen bevrijdde het oprukkende sovjetleger het grootste concentratiekamp Auschwitz- Birkenau in Polen. De debatten die aan deze niet zo vreemde beslissing zijn voorafgegaan om de algemene goedkeuring terzake te bereiken werden vooral “gekleurd” door de tussenkomsten en de uitspraken ten goede vanwege de permanente en vaste waarnemer van het Vaticaan een zekere Mgr. Celestino Miglore. Hij noemde de geplande jaarlijkse herdenking “een plicht en een verantwoordelijkheid om de gruwel van de holocaust te herdenken”. In het uitvoerig verslag lezen we ondermeer ook nog zijn bewoording als volgt omschreven: Hopelijk blijft de holocaust op deze manier een waarschuwing voor de ideologieën die aanvallen op de menselijke waardigheid op basis van ras, huidskleur, taal of godsdienst rechtvaardigen.

Eveneens ter sprake kwam de VN-resolutie ‘1624’ die het aansporen van terreurdaden en aanslagen of het rechtvaardigen en het verheerlijken hiervan ten strengste veroordeelt. Na de shoah was de eerste stap naar het voorkomen van een nieuwe volkerenmoord op deze schaal de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Er zijn echter nog veel meer stappen nodig. In elk land moet de herinnering aan de holocaust bewaard blijven om de volgende generaties voor dergelijke gruwel te vrijwaren. De vorige paus Joannes – Paulus II bracht in dat opzicht tijdens zijn reis in 2000 naar het heilig land een bezoek aan Yad Vashem, de internationaal bekende gedenkplaat van de shoah. Meer dan een voorbeeld dus. De VN-resolutie ‘1624’ vraagt om een breed beoordelingspectrum. Het verwerpt elke ontkenning van de holocaust en spoort landen aan opvoedkundige programma’s te ontwikkelen om de toekomstige generaties te informeren over de holocaust. Ze veroordeelt ook alle uitingen van religieuze onverdraagzaamheid of geweld tegen volkeren op basis van etnische afkomst of geloof. De resolutie vraagt tenslotte om de sites van de holocaust te beschermen en intact te bewaren voor het nageslacht.

Een artikel van de hand van IVH/TC bewerkt door Guido Hendrickx, gelezen in de rubriek “In het nieuws” van Kerk en Leven, weekblad nr 46 van 16 november 2005

CD-opname Oorlogsliederen uit de Tweede Wereldoorlog.

Stand van zaken - Dank zij de provincie Vlaams-Brabant wordt uiteindelijk de cd opgenomen eind januari 2006. Wij publiceren de voornaamste gegevens hier. Geluidsman en opnameleider Dimitri Van Goidsenhoven zal de opnamen maken in de Sint-Mattheuskerk van Meensel. De gedichten zullen in zijn eigen studio worden ingesproken en aldaar gebeurt ook de mixing en bewerking. Proline-Systems wil instaan voor de grafische verwezenlijking en de productie.

Samenstelling van het koor - Oorspronkelijk werd gewerkt met het Sint-Ceciliakoor van Meensel. Later werd uitgebreid met leden van het parochiekoor van Sint-Joris Winge en enkele individuele zangers. Zo ontstond het Sint-Mattheuskoor Meensel. De gespecialiseerde voorbereiding gebeurde door ex-muziekinspecteur en dirigent Frans Lambrechts. De voorbereidingen van optredens stond onder leiding van dirigent Gustaaf Duerinckx. De wekelijkse instudering met begeleiding van Guido Hendrickx op accordeon, heeft plaats in de kerk zelf of in Huize Hageland. Solisten zijn Annie Cremers (sopraan) en Gustaaf Duerinckx (tenor). Bewerkingen van bepaalde liederen zijn in handen van Frans Lambrechts. ROB maakte reeds een hele reportage over dit evenement met opnamen in en buiten het Hagelands Vredesmuseum.

Optredens - Daar dit het enige koor is dat dergelijke liederen brengt werd het, mede dank zij de TV-uitzending, gevraagd om bepaalde festiviteiten kleur te geven

- o Vrijdag 31 januari 2004: Poëzieavond in De Maere te St Joris Winge met twee maal drie liederen.
- o Zaterdag 4 september 2004 : ter gelegenheid van de 60 ste verjaardag van de bevrijding van Diest- Vier liederen op het Stadhuis.
- o Zondag 5 september 2004: Culturele middag door literaire kring Apollo in Cultureel centrum Diest- Vijf Lieder die de uiteenzetting over de oorlogsgeschiedenis van Meensel-Kiezegem illustreerden.
- o Donderdag 11 november 2004: Ter gelegenheid van de viering en de onthulling van een gedenkplaat in CC De Maere St Joris Winge: opluistering met 6 liederen.
- o Dinsdag 22 maart 2005: Nacht van de Geschiedenis van het Davidsfonds in Vrije basisschool te St Joris Winge - Uiteenzetting over Meensel-Kiezegem met 6 liederen uit de bundel en de Duitse verkorte versie van de film "Meensel-Kiezegem '44".
- o Zondag 8 mei 2005: Viering van 60 jaar bevrijding van België in het Wagehuys te Leuven met diverse optredens. Het koor zong er zeven liederen.
- o Vrijdag 11 november 2005: Te Houwaart ter gelegenheid van de presentatie van het boek "Oorlog te Tielt-Winge" zong het koor de drie liederen opgenomen in het boek: "Den IJzerendraad", "De Platbroek" en "Vliegende Bommen". Besloten werd met het Vaderlands Lied.

Vorbereitung CD - Geluidsregisseur Dimitri Van Goidsenhoven die werkt voor o.a. Rob Van Audenhoven, Paul Michiels, Luc Alloo, ROB-Tv , VRT enz. is één van de bekwaamste vakmensen op zijn gebied. Hij maakt zich vrij voor deze opnamen. Er werd gezocht naar de geschikte plaats. Op aanraden van Frans Lambrechts leek de Sint Mattheuskerk van Meensel akoestisch de beste optie. Het uittesten ter plaatse bevestigde dit. De tussenopnamen met gedichten van o.m. Ina Stabergh, Remco Campert, Magda Van Goidsenhoven en Katrien Pypen worden apart in de studio van Dimitri Van Goidsenhoven zelf opgenomen.

Voorlopige volgorde:

Vaderlands lied (op orgel door koster Alfons Stas)
De Eendracht (bewerking Frans Lambrechts-koor)
Neuengamme, ik kwam terug (van en door Ina Stabergh)
Barbaarsheid in ons dorp (van Isidoor Bruers-koor)
Mijn dorp (van en door Katrien Pypen)
Aan de stille helden van het Belgisch verzet (koor en solo Gustaaf Duerinckx en Annie Cremers)
In de nacht van het zwijgen (van en door Ina Stabergh)
Hij kwam terug (koor)
Gedicht (van en door Magda Van Goidsenhoven)
De Vliegende Bom (van Isidoor Bruers-koor)
Gedicht (van en door Ina Stabergh)
Een reis door Belgenland (koor)
Van in Duitsland werd onze Pier papa (koor)
In de Luchtschuilgracht (koor en solo Gustaaf Duerinckx)
Gedicht (van en door Magda Van Goisenhoven)
De Moorsoldaten (bewerking FransLambrechts- koor)
Januari 1943 (van Remco Campert door André Van de Putte)
Vaderlands lied (koor)

Globetrotterswandeling op 12 februari 2006

De boeiende tocht die de Hagelandse Globetrotters presenteren is ook voor de "Stichting Meensel-Kiezegem'44" steeds een hoogdag. Inderdaad ook deze maal verzorgen we een speciale tentoonstelling en zullen weer honderden wandelaars en belangstellenden ontvangen. Zelfs indien je niet van plan bent te wandelen ben je van harte welkom. Bij een natje en een droogje kunnen we bijpraten, kan je je inschrijven voor onze negende Neuengammereis, inlichtingen inwinnen, de voorlopige versie van de reportage "De lege Graven van Meensel-Kiezegem" bekijken, enz. Rudy Peeters, Rik en Maarten Callaerts zorgen voor de expositie en al de anderen van de "Stichting MK'44" zijn de ganse dag ter plaatse om iedereen te ontvangen. Het is natuurlijk ook aan te raden in het mooie Hageland te wandelen. Deze trip staat in het hele land bij elke wandelaar genoteerd met stip en wordt vooral gewaardeerd voor zijn ongerepte landschappen en natuurschoon. Indien je niet je wandelschoenen aantrekt ben je uiteraard ook welkom: Dit mag je niet missen!

Als toeristische gids geslaagd.

De heer Rik Cuppens kreeg een diploma uitgereikt van toeristische gids van het Hageland. Deze erkenning werd hem verleend wegens het volgen van een driejarige cursus georganiseerd door JGO Leuven in samenwerking met Toerisme Hageland, de gidsenbonden van Aarschot, Diest, Scherpenheuvel-Zichem, Tienen, de Hagelandse Gidsenbond en Toerisme Vlaams Brabant met goedkeuring van de Federatie van Toeristische Gidsengroeperingen. Het eindwerk dat Rik Cuppens heeft aangeboden aan de toezichthoudende jury en waarover hij met alle lof werd onderscheiden ging over het thema: Het Hageland in de Tweede Wereldoorlog De zaak Meensel-Kiezegem in '44.

Wij wensen hem bij deze van harte te feliciteren voor het behaalde resultaat en tevens voor de puike presentatie van het gedetailleerde en lijvige dossier. Wij zijn hem dankbaar voor de uitdrukkelijke appreciaties die hij verwoordde en dit naar aanleiding van "de heel beminnelijke manier waarop een gidsbeurt kan gedemonstreerd worden door de voorzitter van de Stichting." Woordelijk schrijft hij: "Hij heeft mij meer dan eens uit de lucht doen vallen!"

Rik Cuppens bezocht het Hagelands Vredesmuseum in Huize Hageland, was aanwezig op de Dag van de Geschiedenis te Sint-Joris-Winge en de Herdenking in Leuven. De bindteksten en vooral het lied "Barbaarsheid in het dorp" zouden hem hebben bekoord en geïnspireerd. Het mag andermaal een hartverwarmende opsteker heten in tijden waarin we ons zorgen maken over de slabakkende ingesteldheid aangaande vrijwilligerswerk en de oprukkende en uitdijende mentaliteitsverzuring.

We mogen best fier zijn op de keuze die Rik Cuppens maakte. Proficiat!!

(G.H.)

Leuven – Buchenwald: Creating memory

De museumsite Leuven, hogeschool Sint-Lukas Brussel en Bauhaus Universität Weimar slaan de handen in elkaar. Jonge, internationale kunstenaars worden uitgedaagd na te denken over het verleden en over onze eigentijdse manier van denken en leven.

Vanaf 16 februari 2006 palmen zij de stad in met ingrepen en kunstwerken die in het bijzonder Wereldoorlog II, de bezetting van Leuven en de deportatie naar de concentratiekampen herdenken. Niet alleen de herinnering wordt op die manier levendig gehouden. De kunstenaars vestigen eveneens de aandacht op heden-daagse hete hangijzers als discriminatie, racisme en uitsluiting.

Tijdens Kulturama 2006 worden gratis rondleidingen georganiseerd op vrijdag 17 februari 2006 om 15.30 uur, op zaterdag 18 februari 2006 om 13.00 en om 15.00 uur. Inschrijvingen en meer informatie op 016 22 69 06 (museumsite Leuven, Savoyestraat 6) of via lore.vanhees@leuven.be.

Negende Herdenkingsreis naar Neuengamme

(met o.a. Bremen, Schützenhof, Blumenthal, Farge, Wöbbelin e.a.)

*van donderdag 24 tot zondag 27 augustus 2006
Half- pension, 3 overnachtingen in uitstekende hotels.*

Inlichtingen en inschrijvingen bij de Reiscoördinator:

***René Cauwbergs
Glabbeekse steenweg 93
3390 St Joris Winge
016/63.24.60***

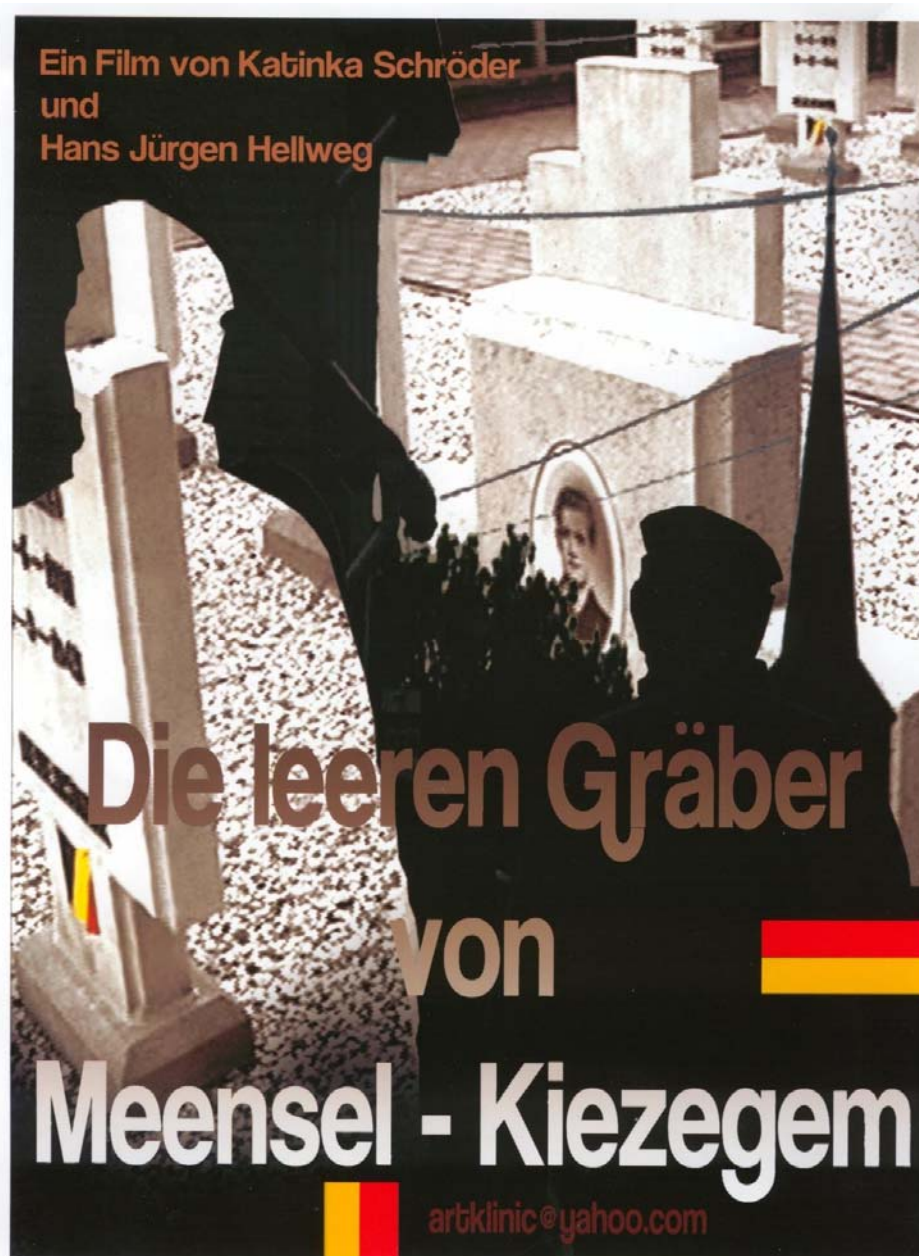
Noteer nu de juiste data (vorige editie was er een foutje bij). We mochten reeds aanvragen noteren. Vanaf nu kan je effectief inschrijven. Door het storten van een voorschot van 100 euro wordt jouw inschrijving bevestigd. Om vlot te werken en op tijd ons bekend hotel te reserveren is het nuttig zo snel mogelijk te boeken.

We worden op donderdag verwelkomd in Schützenhof waar we aan de gedenkplaat van Meensel-Kiezegem een bloemenhulde brengen. Ook is de regeling om de U-bootbunker van Farge te bezoeken geregeld: ze verwachten ons daar op vrijdag 25 augustus om 09u30. Daarna rijden we dan via Blumenthal naar het Österholzerkerkhof waar we deze maal inzage krijgen in de archieven. Daar kunnen we dus de dodenlijsten en andere dossiers raadplegen. Die dag zouden we ook Büllenhuserdamm bezoeken. Zaterdag is helemaal gewijd aan Neuengamme waar we het vernieuwde museum deze maal uitgebreid en rustiger kunnen bezoeken. Het dodenappél aan het crematorium zal deze dag besluiten. Voor ons vertrek op zondag houden we ook de traditionele herdenking aan ons beeld "De Wanhoop van Meensel-Kiezegem" met de bloemenhulde. Dan gaat het richting Wöbbelin. Voor de eerste maal gaan we dus samen via Wöbbelin en Ludwiglust en doen we ook Braunschweig aan met bezoek aan de Vredeskapel en het herdenkingsmonument in Rieseberg. (In Braunschweig kwam o.a. Godefried Goethuys om).

Wil je graag deze schitterende reis meemaken, aarzel dan niet contact op te nemen met René Cauwbergs, want de plaatsen zijn beperkt! Je bent ingeschreven na betaling van een voorschot van 100 euro op het rekeningnummer 149-0567841-75

Overblijfsels van de dodencel in Neuengamme

Belangrijk!

Om onze kosten te beperken willen wij u vragen, indien mogelijk en gewenst, u in te schrijven op onze website www.meensel-kiezegem44.be om zo de volgende nieuwsbrieven via e-mail te ontvangen.

Inlichtingen en vragen bij:

Guido Hendrickx, Binkomststraat, 56 3391 Meensel-Kiezegem Tel 016/487878
René Cauwbergs, Glabbeeksesteenweg, 93 3390 Sint-Joris-Winge Tel 016/632460
Alfons Craeninckx, Heuvelstraat, 17, 3390 O.L.V.. Tielt Tel 016/634757
Oktaaf Duerinckx, Karekietenlaan, 30 3010 Kessel-Lo Tel 016/355232
Rudi Peeters, Kerkstraat, 85 3391 Meensel-Kiezegem Tel 016/635820 GSM 0486/104960
Alfons Vuchelen, Henri Dotremontstraat, 6 3320 Hoegaarden Tel 016/634955 GSM 0479/259792
Betty Vuchelen, Stoopkensstraat, 110 3320 Hoegaarden Tel 016/767936
Marc Cauwbergs, Binkomstraat 42 3391 Meensel-Kiezegem, Tel 016/635854
Evrard Van Goidsenhoven, Hamelendreef 27 3300 Tienen, GSM 0476/324401
Tom Devos, Wingerstraat 12 3390 Sint-Joris-Winge, GSM 0499/537896
info@meensel-kiezegem44.be

Ons helpen kan via rekeningnummer 149-0567841-75 - "Stichting Meensel-Kiezegem '44'"